
REGULAMIN SĄDU ARBITRAŻOWEGO POLSKI CENTRALNEJ

Dział I. **Przepisy ogólne**

Rozdział 1. **Właściwość Sądu Arbitrażowego,** **prawo właściwe, miejsce i język postępowania**

§ 1

Siedziba Sądu Arbitrażowego

1. Sąd Arbitrażowy Polski Centralnej przy Łódzkiej Izbie Przemysłowo-Handlowej, zwany dalej Sądem Arbitrażowym, jest stałym sądem polubownym.
2. Siedzibą Sądu Arbitrażowego jest miasto Łódź.
3. Organizację wewnętrzną Sądu Arbitrażowego określa jego Statut.

§ 2

Właściwość Sądu Arbitrażowego

1. Sąd Arbitrażowy jest właściwy, jeżeli:
 - a) strony w umowie poddały rozstrzygnięciu Sądu Arbitrażowego spory, które powstały lub mogą powstać między nimi w związku z określonym stosunkiem prawnym (zapis na Sąd Arbitrażowy),
 - b) strona pozwana, której został doręczony pozew wraz z wnioskiem powoda o poddanie sporu pod rozstrzygnięcie Sądu Arbitrażowego, wyraziła na piśmie zgodę na właściwość Sądu Arbitrażowego,
 - c) zapis na Sąd Arbitrażowy został zamieszczony w umowie (statucie) spółki handlowej albo w statucie spółdzielni, fundacji lub stowarzyszenia.
2. Ośrodek Mediacyjny przy Sądzie Arbitrażowym prowadzi postępowanie mediacyjne na podstawie:
 - a) wniosku o przeprowadzenie postępowania zmierzającego do ugodowego zakończenia sporu,
 - b) umowy o mediację,
 - c) postanowienia sądu powszechnego kierującego strony do mediacji.

§ 3

Zakres przedmiotowy zapisu na Sąd Arbitrażowy

Pod rozstrzygnięcie Sądu Arbitrażowego strony mogą poddać wszelkie spory o prawa majątkowe lub spory o prawa niemajątkowe mogące stanowić przedmiot ugody sądowej, z wyłączeniem spraw o alimenty.

§ 4

Rozstrzygnięcie o właściwości Sądu Arbitrażowego

1. O właściwości Sądu Arbitrażowego, w tym o istnieniu, ważności albo skuteczności oraz zakresie umowy o arbitraż (zapisu na sąd polubowny), rozstrzyga skład orzekający, a umowy o mediację - mediator.
2. Zarzut braku właściwości Sądu Arbitrażowego powinien zostać zgłoszony przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy. Skład orzekający może jednak rozpoznać zarzut zgłoszony później, jeżeli opóźnienie w zgłoszeniu zarzutu jest usprawiedliwione.
3. W razie uwzględnienia zarzutu braku właściwości Sądu Arbitrażowego pozew podlega odrzuceniu na posiedzeniu niejawnym lub na rozprawie.
4. Jeżeli Sąd Arbitrażowy jest oczywiście niewłaściwy, stosuje się § 25 ust. 3 regulaminu.

§ 5

Miejsce postępowania

1. Miejscem postępowania przed Sądem Arbitrażowym jest miasto Łódź.
2. Skład orzekający, po wysłuchaniu stron, może wyznaczyć inną miejscowość jako miejsce postępowania arbitrażowego, jeżeli jest to uzasadnione ze względu na przedmiot postępowania lub okoliczności sprawy. Strony

pokrywają koszty przeprowadzenia postępowania poza siedzibą Sądu Arbitrażowego.

3. Rozprawy, posiedzenia niejawne oraz inne czynności Sądu Arbitrażowego podejmowane są w jego siedzibie. Wyjątkowo mogą się one odbywać w innym miejscu, przede wszystkim w siedzibie najbliższej Izby Przemysłowo-Handlowej. Miejsce posiedzenia wyjazdowego Sądu Arbitrażowego określa skład orzekający. Rozprawa oraz posiedzenie niejawne Sądu Arbitrażowego mogą być również przeprowadzone przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiającących ich przeprowadzenie na odległość.

§ 6

Przepisy postępowania obowiązujące przed Sądem Arbitrażowym

Sąd Arbitrażowy prowadzi postępowanie zgodnie z regulaminem obowiązującym w dacie wszczęcia postępowania, a w sprawach w nim nieuregulowanych znajdują zastosowanie przepisy kodeksu postępowania cywilnego.

§ 7

Język postępowania

1. Językiem obowiązującym w postępowaniu przed Sądem Arbitrażowym jest język polski.
2. Skład orzekający rozstrzyga czy należy zarządzić tłumaczenie na język polski każdego dokumentu sporządzonego w innym języku, czy zażądać dołączenia tłumaczenia na język polski dokumentów składanych w sprawie przez strony postępowania.
3. Protokoły z rozprawy oraz wszelkie adnotacje są sporządzane w języku polskim.
4. Koszty udziału biegłego tłumacza w prowadzonym przez Sąd Arbitrażowy postępowaniu ponoszą strony według zasad określonych przez skład orzekający.

Rozdział 2.

Zasady postępowania przed Sądem Arbitrażowym

§ 8

Zasada równości

1. Skład orzekający ma obowiązek traktować strony równoprawnie, działając w sposób bezstronny.
2. Każda strona ma prawo do wysłuchania i przedstawienia swoich wniosków i twierdzeń istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

§ 9

Zasada poufności

1. Postępowanie przed Sądem Arbitrażowym jest jawne wyłącznie wobec stron i ich pełnomocników.
2. Wszystkich uczestników postępowania przed Sądem Arbitrażowym obowiązuje zasada poufności, z uwzględnieniem zakresu, w jakim strony zasadę tę uzgodniły w umowie lub oświadczeniach złożonych Sądowi Arbitrażowemu na piśmie lub do protokołu rozprawy. Strony mogą uzgodnić, że sam fakt wszczęcia postępowania jest okolicznością poufną.
3. Skład orzekający, a przed jego ukonstytuowaniem Prezes Sądu Arbitrażowego, może na wniosek strony postanowić o zastosowaniu środków mających na celu zapewnienie szczególnej ochrony tajemnic handlowych i innych informacji poufnych dotyczących strony lub osoby trzeciej.
4. Udział publiczności w rozprawie prowadzonej przed Sądem Arbitrażowym jest niedopuszczalny.

§ 10

Zasada koncentracji materiału procesowego

Skład orzekający może pominąć zarzut naruszenia przepisów postępowania, jeżeli strona zgłosiła go po upływie 7 dni od powzięcia wiadomości o okoliczności stanowiącej podstawę zarzutu.

§ 11

Zasada jednoinstancyjności

Postępowanie przed Sądem Arbitrażowym jest jednoinstancyjne.

§ 12

Zasada należytej staranności

1. Sąd Arbitrażowy oraz składy orzekające Sądu Arbitrażowego są zobowiązane dokonywać czynności z zachowaniem reguł należytej staranności.
2. Łódzka Izba Przemysłowo-Handlowa i jej pracownicy oraz Sąd Arbitrażowy, osoby wchodzące w skład jego organów, arbitrzy i mediatorzy nie ponoszą odpowiedzialności za szkody powstałe w następstwie działań lub

zaniechań związanych z toczącym się postępowaniem arbitrażowym lub mediacją, chyba że szkoda została wyrządzona umyślnie.

Rozdział 3. **Doręczanie pism w postępowaniu przed Sądem Arbitrażowym**

§ 13

Doręczanie pism w postępowaniu

1. Pisma skierowane do stron doręcza się za potwierdzeniem odbioru przez operatora pocztowego w rozumieniu Prawa pocztowego lub przez pracowników Łódzkiej Izby Przemysłowo-Handlowej na adres stanowiący miejsce zamieszkania lub siedziby stron lub inny adres wskazany przez strony.
2. Pisma można doręczać również za pomocą środków komunikacji elektronicznej, jeżeli strona lub inny uczestnik postępowania wskazali swój adres elektroniczny w celu dokonywania doręczeń. Sąd Arbitrażowy może doręczać pisma ich adresatom również w swojej siedzibie.
3. Pisma doręcza się stronie, a gdy strona ustanowiła pełnomocnika – temu pełnomocnikowi. Jeżeli strona ustanowiła kilku pełnomocników, pisma doręcza się tylko jednemu z nich, wybranemu przez skład orzekający, chyba że strona wskazała pełnomocnika, któremu należy doręczać pisma.
4. W toku postępowania strony i ich pełnomocnicy mają obowiązek zawiadomić Sąd Arbitrażowy o każdej zmianie swojego adresu, w tym adresu elektronicznego, a w razie zaniedbania tego obowiązku doręczenie pisma następuje na ostatni znany adres.
5. Odbierający pismo potwierdza doręczenie mu pisma swoim podpisem ze wskazaniem daty doręczenia. Jeżeli odbierający pismo uchyla się od potwierdzenia doręczenia lub nie może tego uczynić, doręczający sam stwierdza datę doręczenia oraz wskazuje osobę, która odebrała pismo i przyczynę braku jej podpisu. W przypadku doręczenia pisma za pomocą środków komunikacji elektronicznej doręczenie jest skuteczne z datą potwierdzenia odbioru przez adresata, a jeśli adresat nie potwierdzi odbioru pisma w terminie 7 dni od daty jego wysłania, wówczas należy powtórzyć doręczenie elektroniczne. Doręczenie będzie skuteczne po upływie 14 dni od daty pierwszego doręczenia elektronicznego.
6. Jeżeli adresat odmawia przyjęcia pisma przesłanego mu przez operatora pocztowego lub przez pracownika Łódzkiej Izby Przemysłowo-Handlowej, pismo zwraca się nadawcy z adnotacją o odmowie jego przyjęcia i datą odmowy. Pismo wraz z adnotacją włącza się do akt sprawy, uznając że zostało doręczone w dniu odmowy jego przyjęcia przez adresata.
7. Osoba zamieszkała za granicą lub mająca swoją siedzibę za granicą ma obowiązek wskazać w Polsce pełnomocnika do doręczeń, chyba że doręczenie następuje za pomocą środków komunikacji elektronicznej.
8. Wezwania lub inne pisma Sądu Arbitrażowego i stron kierowane są do wszystkich osób występujących po każdej ze stron, chyba że wskazały one jedną jako uprawnioną do odbioru pism, bądź wskazały jednego pełnomocnika.

Dział II.

Podmioty postępowania

Rozdział 1. **Arbitrzy i Mediatorzy**

§ 14

Kwalifikacje arbitra i mediatora

1. Arbitrem i mediatorem może być osoba fizyczna o nieskazitelnym charakterze, mająca pełną zdolność do czynności prawnych, korzystająca z pełni praw publicznych oraz posiadająca kwalifikacje przydatne do pełnienia funkcji arbitra lub mediatora.
2. Arbitrem przewodniczącym może być wyłącznie osoba wpisana na Listę Arbitrów. Na Listę Arbitrów może być wpisana: osoba, która przynajmniej od pięciu lat wykonuje zawód adwokata lub radcy prawnego; sędzia w stanie spoczynku; doktor, doktor habilitowany lub profesor nauk prawnych oraz arbitrzy członkowie Prezydium Sądu Arbitrażowego.
3. Arbitr i mediator jest bezstronny, niezależny i pełni swoją funkcję wedle najlepszej wiedzy i umiejętności.
4. Arbitr i mediator nie może podjąć się pełnienia tej funkcji, jeżeli w danej sprawie zachodzą okoliczności, które budzą uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności lub niezależności. Z tych samych przyczyn arbitr i

mediator podlegają wyłączeniu w trybie i na zasadach określonych w § 20 Regulaminu.

5. Arbiter i mediator składają na piśmie każdej ze stron i pozostałym arbitrom, za pośrednictwem Sekretarza Sądu Arbitrażowego, oświadczenie o swojej niezależności i bezstronności przed udostępnieniem im akt sprawy.

6. Arbiter i mediator obowiązany jest ujawnić na piśmie Prezesowi Sądu Arbitrażowego oraz każdej ze stron, za pośrednictwem Sekretarza Sądu Arbitrażowego, wszelkie okoliczności, które mogłyby wzbudzić wątpliwości co do jego niezależności lub bezstronności.

7. Mediator nie może brać udziału w postępowaniu arbitrażowym w sprawie, która była przedmiotem jego mediacji.

§ 15

Lista Arbitrów oraz Lista Mediatorów

1. Sekretarz Sądu Arbitrażowego prowadzi Listę Arbitrów Sądu Arbitrażowego Polski Centralnej, zwaną dalej „Listą Arbitrów”, oraz Listę Mediatorów Sądu Arbitrażowego Polski Centralnej, zwaną dalej „Listą Mediatorów”.

2. O wpisie na Listę Arbitrów i Listę Mediatorów oraz o wykreśleniu z tej listy postanawia Prezydium Sądu Arbitrażowego na wniosek Prezesa Sądu Arbitrażowego.

3. Lista Arbitrów oraz Lista Mediatorów powinna zawierać: imię i nazwisko arbitra lub mediatora, stopień naukowy i tytuły zawodowe, zawód i miejsce jego wykonywania, znajomość języków obcych oraz informację o uprawnieniach pozwalających arbitrowi przewodniczyć składowi orzekającemu. Arbitrzy i mediatorzy mają obowiązek wyrazić na piśmie zgodę na udostępnienie swoich danych osobowych na potrzeby prawidłowego funkcjonowania Sądu Arbitrażowego – brak takiej zgody uniemożliwia powołanie arbitra i mediatora do pełnienia czynności w postępowaniu przed Sądem Arbitrażowym.

§ 16

Wyłączenie od udziału w postępowaniu w charakterze pełnomocnika strony

1. Osoba wpisana na Listę Arbitrów i Listę Mediatorów nie może występować przed Sądem Arbitrażowym jako pełnomocnik strony postępowania.

2. Prezes i Wiceprezesi Sądu Arbitrażowego nie mogą występować przed Sądem Arbitrażowym jako pełnomocnicy strony postępowania.

3. Sekretarz Sądu Arbitrażowego oraz pracownicy Łódzkiej Izby Przemysłowo-Handlowej nie mogą występować przed Sądem Arbitrażowym jako pełnomocnicy strony postępowania.

§ 17

Wybór arbitra przez stronę

1. Strona może wybrać jako arbitra każdą osobę fizyczną, która spełnia wymagania określone w § 12 Statutu Sądu Arbitrażowego oraz w Regulaminie. W razie niedokonania wyboru arbitra Sekretarz Sądu Arbitrażowego wzywa stronę do wyboru arbitra w terminie 14 dni od doręczenia wezwania.

2. Strona, która wybiera arbitra spoza prowadzonej przez Sąd Arbitrażowy Listy Arbitrów, obowiązana jest podać jego imię, nazwisko, adres, wykonywany zawód, kwalifikacje i umiejętności oraz załączyć jego oświadczenie o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych na potrzeby prowadzonego przed Sądem Arbitrażowym postępowania.

3. Jeżeli kilka osób uczestniczy po stronie powodowej lub pozwanej, osoby te zgodnie wybierają jednego arbitra – ust. 1 stosuje się odpowiednio.

§ 18

Niedokonanie wyboru arbitra przez stronę

1. W razie niedokonania wyboru arbitra przez stronę w terminie wyznaczonym w § 17 ust. 1, arbitra wyznacza Kolegium Sądu Arbitrażowego wyłącznie spośród osób wpisanych na Listę Arbitrów.

2. Kolegium Sądu Arbitrażowego wyznaczając arbitra bierze pod uwagę przede wszystkim jego kwalifikacje, które będą przydatne do rozpoznania i rozstrzygnięcia sporu między stronami.

Rozdział 2.

Skład orzekający Sądu Arbitrażowego

§ 19

Skład orzekający Sądu Arbitrażowego

1. Skład orzekający Sądu Arbitrażowego jest trzyosobowy.

2. Sekretarz Sądu wzywa arbitrów wskazanych przez strony lub wyznaczonych przez Kolegium Sądu Arbitrażowego do potwierdzenia swojego udziału w sprawie oraz wskazania arbitra przewodniczącego w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania.

3. Arbitrzy wybierają arbitra przewodniczącego wyłącznie spośród osób wpisanych na Listę Arbitrów.
4. W razie niedokonania wyboru arbitra przewodniczącego w trybie określonym w ust. 2, arbitra przewodniczącego wybiera Kolegium Sądu Arbitrażowego.

§ 20

Wyłączenie arbitra z postępowania

1. Arbiter może być wyłączony tylko wówczas, jeżeli zachodzą okoliczności, które budzą uzasadnione wątpliwości co do jego niezależności lub bezstronności, a także wtedy, gdy nie ma kwalifikacji określonych w umowie stron.
2. Strona żądająca wyłączenia arbitra składa - za pośrednictwem Sekretarza Sądu Arbitrażowego - pisemny wniosek do Prezesa Sądu Arbitrażowego, podając okoliczności uzasadniające żądanie (podstawy wyłączenia). Wniosek rozpoznaje Kolegium Sądu Arbitrażowego.
3. Strona może żądać wyłączenia arbitra w terminie 7 dni od powzięcia wiadomości o zaistnieniu podstawy do jego wyłączenia. Po upływie tego terminu uważa się, że strona zrzekła się uprawnienia do żądania wyłączenia arbitra na tej podstawie.
4. Wyłączenia arbitra, którego strona sama powołała lub w powołaniu którego uczestniczyła, strona ta może żądać tylko na takiej podstawie, o której dowiedziała się już po jego powołaniu.
5. Sekretarz Sądu Arbitrażowego przekazuje odpis wniosku o wyłączenie arbitra drugiej stronie oraz arbitrom z wezwaniem do ustosunkowania się do jego treści w terminie oznaczonym, nie dłuższym niż 14 dni.
6. Kolegium Sądu Arbitrażowego rozstrzyga w przedmiocie wniosku o wyłączenie arbitra w postaci postanowienia, które nie wymaga uzasadnienia.
7. Złożenie wniosku o wyłączenie arbitra nie ma wpływu na bieg postępowania, chyba że skład orzekający postanowi inaczej.

§ 21

Śmierć, ustąpienie i wnioski o odwołanie arbitra

1. W przypadku śmierci arbitra wskazanego przez stronę lub utraty przez niego zdolności do czynności prawnych może ona w terminie 14 dni od wezwania jej przez Sekretarza Sądu Arbitrażowego wskazać innego arbitra (arbiter zastępczy). W przypadku gdy strona nie wskazała arbitra w wyznaczonym terminie, arbitra zastępczego wskazuje Kolegium Sądu Arbitrażowego.
2. Arbiter może ustąpić w każdym czasie z ważnych przyczyn, składając Prezesowi Sądu Arbitrażowego pisemne oświadczenie z podaniem powodów ustąpienia.
3. Z ważnych przyczyn strony mogą wystąpić o odwołanie arbitra, składając Prezesowi Sądu Arbitrażowego zgodne oświadczenie na piśmie. W przypadku uczestnictwa wielości osób po stronie powodowej lub pozwanej, wymagane jest zgodne oświadczenie wszystkich tych osób.
4. Każda ze stron może wystąpić do Kolegium Sądu Arbitrażowego o odwołanie arbitra, który nie wykonuje należycie swoich funkcji, w szczególności jeżeli jest oczywiste, że nie wykona on swoich czynności w odpowiednim terminie lub gdy znacznie opóźnia się z ich wykonywaniem bez uzasadnionej przyczyny.
5. O powtórzeniu wyboru arbitra przez strony, stronę lub arbitrów (gdy chodzi o arbitra przewodniczącego), decyduje Kolegium Sądu Arbitrażowego.
6. O powtórzeniu części lub całości postępowania z udziałem nowego arbitra, decyduje skład orzekający w postaci postanowienia.
7. W razie dwukrotnego ustąpienia lub odwołania arbitra wskazanego przez tę samą stronę, druga strona może, w terminie 7 dni od dnia, w którym powzięła wiadomość o ustąpieniu lub odwołaniu arbitra, żądać zastępczego wyznaczenia arbitra za tę stronę przez Kolegium Sądu Arbitrażowego. Stosuje się to także w razie kolejnego ustąpienia lub odwołania arbitra.

Dział III.

Postępowanie przed Sądem Arbitrażowym

Rozdział 1.

Wszczęcie postępowania arbitrażowego

§ 22

Wniesienie pozwu

1. Wszczęcie postępowania arbitrażowego następuje przez wniesienie pozwu.

2. W przypadku uchylenia wyroku Sądu Arbitrażowego przez sąd powszechny, ponowne podjęcie postępowania w sprawie następuje na podstawie wniosku jednej ze stron.

§ 23

Pozew

1. Pozew wnoszony jest do Sądu Arbitrażowego w języku polskim, ewentualnie wraz z jego tłumaczeniem na język polski. Do pozwu należy dołączyć jego odpisy wraz z odpisami załączników dla każdego z pozwanych oraz dla każdego z arbitrów.

2. Pozew powinien zawierać:

a) oznaczenie stron postępowania wraz z podaniem ich adresów (strona może podać adres poczty elektronicznej jako adres do doręczeń wraz z wnioskiem o dokonywanie doręczeń na ten adres) oraz - w przypadku przedsiębiorców - odpisy z rejestru sądowego albo innego publicznego rejestru,

b) wskazanie umowy o arbitraż (zapisu na sąd polubowny) lub inne uzasadnienie właściwości sądu;

c) oznaczenie wartości przedmiotu sporu,

d) dokładnie określone żądanie wraz z przytoczeniem okoliczności faktycznych na jego uzasadnienie oraz z powołaniem dowodów na poparcie przytoczonych okoliczności.

3. Pozew może również wskazywać arbitra wybranego przez stronę lub wniosek o wyznaczenie arbitra przez Kolegium Sądu Arbitrażowego.

§ 24

Cofnięcie pozwu

Cofnięcie powództwa bez zrzeczenia się roszczenia jest skuteczne, gdy nastąpiło przed rozpoczęciem rozprawy, a po jej rozpoczęciu, gdy druga strona wyraziła na to zgodę.

§ 25

Oplacenie pozwu i usunięcie jego braków

1. Jeżeli pozew nie odpowiada wymogom określonym w § 23 ust. 1 i 2, Sekretarz Sądu Arbitrażowego wzywa stronę powodową do usunięcia jego braków oraz do uiszczenia na rachunek bankowy Sądu Arbitrażowego opłaty w terminie 14 dni od doręczenia wezwania. Wysokość opłat określa Taryfa opłat Sądu Arbitrażowego obowiązująca w dacie wniesienia pozwu.

2. W razie nieusunięcia braków lub nieuiszczenia opłaty w całości w terminie, o którym mowa w ust. 1, Sekretarz Sądu Arbitrażowego zarządza zwrot pozwu.

3. Jeżeli Sąd Arbitrażowy oczywiście nie jest właściwy, Sekretarz Sądu Arbitrażowego niezwłocznie zwraca na to uwagę powodowi wzywając go do zajęcia na piśmie stanowiska w terminie 14 dni.

4. Skład orzekający - w razie uzasadnionych wątpliwości - może określić rzeczywistą wartość przedmiotu sporu. Postanowienia ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio. W razie nieuzupełnienia opłaty w wyznaczonym przez skład orzekający terminie, skład orzekający wydaje postanowienie o zwrocie pozwu.

Rozdział 2.

Przebieg postępowania arbitrażowego

§ 26

Odpowiedź na pozew

1. Po wszczęciu postępowania i uiszczeniu wymaganych opłat, Sekretarz Sądu Arbitrażowego doręcza stronie pozwanej odpis pozwu wraz z odpisami załączników oraz wzywa ją, aby w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania - wniosła odpowiedź na pozew. Sekretarz Sądu Arbitrażowego informuje o wyznaczeniu arbitra przez stronę powodową i wzywa stronę pozwaną do wyznaczenia arbitra w terminie 14 dni od doręczenia jej wezwania.

2. Brak odpowiedzi na pozew nie wstrzymuje postępowania.

3. Sekretarz Sądu Arbitrażowego, po złożeniu przez ustanowionych arbitrów oświadczeń, o których mowa w § 14 ust. 5, niezwłocznie udostępnia im akta sprawy.

§ 27

Powództwo wzajemne i zarzut potrącenia

1. W odpowiedzi na pozew, a jeżeli skład orzekający wyznaczy rozprawę, do zakończenia pierwszej rozprawy, strona pozwana może w oddzielnym piśmie procesowym wytoczyć powództwo wzajemne, jeżeli wzajemne roszczenie pozwanego pozostaje w związku z roszczeniem powoda lub nadaje się do potrącenia, a jego rozpoznanie należy do właściwości Sądu Arbitrażowego.

2. Strona wnosząca pozew wzajemny zobowiązana jest do uiszczenia opłaty pod rygorem wydania postanowienia

o zwrocie pozwu wzajemnego.

3. Do pozwu wzajemnego stosuje się odpowiednio postanowienia Regulaminu dotyczące pozwu. Pozew wzajemny podlega rozpoznaniu przez skład orzekający ustanowiony dla rozpoznania pozwu głównego.

4. Do chwili zakończenia pierwszej rozprawy strona pozwana może podnieść zarzut potrącenia, jeżeli roszczenie pozwanego nadaje się do potrącenia z roszczeniem powoda. Warunkiem rozpoznania zarzutu potrącenia jest uiszczenie przez pozwanego opłaty.

5. Na wniosek stron, zgłoszony do czasu zamknięcia rozprawy, skład orzekający może zdecydować o połączeniu do wspólnego rozpoznania roszczenia zgłoszonego w innej sprawie toczącej się przed Sądem Arbitrażowym między tymi stronami.

6. W przypadku prowadzenia postępowania bez wyznaczania rozprawy, czynności stron, o których mowa w ust. 1, 4 oraz 5, mogą być dokonane do chwili zakończenia pierwszego posiedzenia niejawnego wyznaczonego w celu merytorycznego rozpoznania sprawy.

§ 28

Pisma procesowe w toku postępowania

1. Pisma w toku postępowania arbitrażowego strony kierują do Sądu Arbitrażowego wraz z odpisami dla każdego z arbitrów.

2. W toku postępowania strony obowiązane są doręczać odpisy pism wraz z załącznikami bezpośrednio drugiej stronie, a do pisma przesłanego do Sądu Arbitrażowego należy dołączyć kserokopię potwierdzenia nadania pisma listem poleconym lub oświadczenie, że pismo zostało drugiej stronie wysłane listem poleconym lub w inny skuteczny sposób doręczone.

§ 29

Udział osób trzecich w postępowaniu arbitrażowym

1. Skład orzekający może dopuścić osobę trzecią do udziału w postępowaniu w charakterze interwenienta ubocznego, jeżeli strony wyrażą na to zgodę.

2. Warunkiem dopuszczenia osoby trzeciej do udziału w postępowaniu jest uiszczenie opłaty w terminie oznaczonym przez skład orzekający. Wysokość opłaty określa Taryfa opłat Sądu Arbitrażowego.

Rozdział 3.

Zawieszenie i umorzenie postępowania arbitrażowego

§ 30

Zawieszenie postępowania

1. Skład orzekający zawiesza postępowanie na zgodny wniosek stron.

2. Skład orzekający może również zawiesić postępowanie na wniosek strony, jeżeli rozstrzygnięcie sprawy przez Sąd Arbitrażowy zależy od wyniku innego toczącego się postępowania.

3. Skład orzekający postanawia o podjęciu postępowania na wniosek strony lub z urzędu po ustaniu przesłanek uzasadniających jego zawieszenie.

4. Skład orzekający wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania zawieszono na zgodny wniosek stron, jeżeli wniosek o jego podjęcie nie zostanie zgłoszony w terminie jednego roku od daty wydania postanowienia o zawieszeniu.

§ 31

Umorzenie postępowania

Poza wypadkami, o których mowa w § 30 ust. 4 i § 41 ust. 1 lit. a) skład orzekający postanawia o umorzeniu postępowania, jeżeli:

a) powód cofnął skutecznie pozew,

b) dalsze postępowanie stało się zbędne lub niedopuszczalne.

Rozdział 4. Rozprawa przed Sądem Arbitrażowym

§ 32

Wyznaczenie rozprawy

1. Skład orzekający rozpoznaje sprawę na posiedzeniu niejawnym, bez wyznaczania rozprawy, jeżeli strony wyczerpująco przedstawiły okoliczności, które uznają za istotne dla obrony swoich praw, a skład orzekający uzna sprawę za dostatecznie wyjaśnioną do rozstrzygnięcia, chyba że z wnioskiem o przeprowadzenie rozprawy wystąpi jedna ze stron.
2. Poza stronami i ich pełnomocnikami w rozprawie mogą brać udział jedynie osoby wezwane oraz, za zgodą stron i składu orzekającego, inne osoby - nie więcej jednak niż po dwie wskazane przez każdą ze stron. Na rozprawie mogą być również obecni Prezes, wiceprezesi Sądu Arbitrażowego oraz Sekretarz Sądu Arbitrażowego.
3. Termin rozprawy wyznacza arbiter przewodniczący składu orzekającego z uwzględnieniem, w miarę możliwości, wniosków stron, które zamierzają uczestniczyć w rozprawie osobiście. Arbiter przewodniczący wydaje zarządzenia niezbędne do przygotowania rozprawy, tak aby rozstrzygnięcie sprawy nastąpiło, jeżeli to możliwe, już na pierwszym posiedzeniu. O terminie i miejscu rozprawy Sekretarz Sądu Arbitrażowego zawiadamia strony. O kolejnych terminach rozprawy obecne strony są zawiadamiane przez arbitra przewodniczącego.
4. Rozprawą kieruje arbiter przewodniczący.
5. Nieobecność na rozprawie strony lub jej pełnomocnika, prawidłowo powiadomionych, nie wstrzymuje postępowania.

§ 33

Zamknięcie rozprawy

1. Arbiter przewodniczący zamyka rozprawę, gdy skład orzekający uzna sprawę za dostatecznie wyjaśnioną.
2. Arbiter przewodniczący otwiera zamkniętą rozprawę, jeżeli przed wydaniem wyroku skład orzekający uzna to za konieczne.

Rozdział 6. Postępowanie dowodowe

§ 34

Dowody

1. Skład orzekający rozstrzyga o wnioskach dowodowych stron. Skład orzekający może przeprowadzić dowód z przesłuchania świadków, z dokumentów, opinii biegłego i oględzin, a także inne konieczne dowody. Skład orzekający może żądać od stron dostarczenia biegłemu odpowiednich informacji, przedstawienia lub udostępnienia do zbadania dokumentów lub innych przedmiotów.
2. Biegły, po przedstawieniu swojej opinii, gdy skład orzekający uzna to za konieczne, bierze udział w rozprawie w celu udzielenia wyjaśnień i odpowiedzi na pytania stron i składu orzekającego. Koszty opinii biegłego i jego udziału w rozprawie obciążają stronę, na wniosek której został on powołany.
3. Sąd Arbitrażowy zleca sporządzenie opinii biegłemu po przekazaniu na rachunek Sądu Arbitrażowego zaliczki na poczet należnego mu wynagrodzenia przez stronę, która wniosła o jego powołanie.
4. Skład orzekający ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego. W przypadku odmowy przedstawienia dowodu przez stronę, skład orzekający wydaje rozstrzygnięcie w oparciu o zgromadzony w aktach sprawy materiał dowodowy.

Rozdział 7. Protokoły i adnotacje

§ 35

Protokoły i adnotacje

1. Sekretarz Sądu Arbitrażowego lub osoba wyznaczona przez Prezesa lub wiceprezesa Sądu Arbitrażowego sporządza protokół z przebiegu rozprawy i innych czynności pod kierunkiem arbitra przewodniczącego.
2. Protokół podpisuje arbiter przewodniczący oraz protokolant.

3. Stronom i ich pełnomocnikom Sąd Arbitrażowy udostępnia - na ich wniosek - akta sprawy w celu ich przejrzenia, sporządzenia z nich notatek, kopii i odpisów. Akta sprawy udostępnia się w terminie uzgodnionym z Sekretarzem Sądu Arbitrażowego i pod jego nadzorem.

4. Strony mogą żądać sprostowania lub uzupełnienia protokołu, nie później jednak niż na następnym posiedzeniu, a protokołu rozprawy, na której nastąpiło jej zamknięcie - aż do wydania wyroku. Żądanie sprostowania lub uzupełnienia protokołu rozprawy rozpoznaje skład orzekający.

5. Z czynności, z których nie sporządza się protokołu, a które mają znaczenie dla przebiegu postępowania, Sekretarz Sądu Arbitrażowego lub członek składu orzekającego sporządza adnotację.

Dział IV. **Orzeczenia**

Rozdział 1. **Orzeczenia Sądu**

§ 36

Postanowienia i zarządzenia

W kwestiach niewymagających wydania wyroku skład orzekający wydaje postanowienia. Arbiter przewodniczący oraz Prezes i Wiceprezesi Sądu Arbitrażowego wydają zarządzenia.

§ 37

Wyroki

1. Skład orzekający rozstrzyga sprawę wyrokiem.

2. Wyrok powinien zostać wydany w ciągu 30 dni od zamknięcia rozprawy. Skład orzekający może z urzędu przedłużyć ten termin na czas oznaczony – nie dłuższy niż 30 dni - jeśli jest to niezbędne ze względu na złożoność problemów będących przedmiotem rozstrzygnięcia lub inne okoliczności sprawy.

3. Skład orzekający wydaje wyrok po przeprowadzeniu niejawnej narady. Wyrok zapada większością głosów.

4. Arbiter, który w głosowaniu nie zgodził się z większością, może zgłosić zdanie odrębne, czyniąc odpowiednią wzmiankę przy swoim podpisie na wyroku. W takim przypadku składa on do akt sprawy uzasadnienie zdania odrębnego, które powinno zostać sporządzone w terminie dwóch tygodni od dnia sporządzenia uzasadnienia wyroku.

5. Sąd Arbitrażowy doręcza wyrok stronom wraz z uzasadnieniem w sposób określony w § 13 ust. 1 Regulaminu, po uiszczeniu wszystkich kosztów postępowania.

6. Prezes Sądu Arbitrażowego może żądać od arbitra przewodniczącego wyjaśnienia przyczyn niewydania przez skład orzekający wyroku w terminie określonym w ust. 2, a także wyznaczyć termin do wydania wyroku.

§ 38

Materialnoprawna podstawa wyroku

Skład orzekający rozstrzyga spór według prawa właściwego dla danego stosunku prawnego, a gdy strony go do tego upoważniły - według ogólnych zasad prawa lub zasad słuszności (*ex aequo et bono*). W każdym jednak przypadku skład orzekający bierze pod uwagę postanowienia umowy oraz ustalone zwyczaje mające zastosowanie do danego stosunku prawnego.

§ 39

Elementy wyroku

Wyrok powinien zawierać:

- a) oznaczenie arbitrów i stron oraz datę i miejsce wydania wyroku;
- b) podstawę właściwości Sądu (powołanie zapisu na Sąd Arbitrażowy);
- c) rozstrzygnięcie;
- d) podpisy arbitrów, którzy wydali wyrok; wystarczą jednak podpisy większości arbitrów z podaniem przyczyny braku podpisu jednego z arbitrów;
- e) pisemne uzasadnienie,
- f) rozstrzygnięcie w przedmiocie zwrotu niezbędnych kosztów poniesionych przez strony.

§ 40

Wyrok częściowy i wyrok wstępny

1. Skład orzekający może wydać wyrok częściowy, jeżeli do rozstrzygnięcia nadaje się tylko część żądania lub niektóre żądania pozwu albo pozwu wzajemnego.
2. Na tej samej podstawie skład orzekający może wydać wyrok częściowy, rozstrzygając o całości żądania powództwa głównego lub wzajemnego.
3. Skład orzekający może wydać wyrok wstępny, uznając roszczenie za usprawiedliwione co do zasady, prowadząc dalej postępowanie co do spornej wysokości żądania.

§ 41

Orzeczenie w przypadku ugody

1. Jeżeli po ustaleniu składu orzekającego strony zawrą ugodę, skład orzekający:
 - a) wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania,
 - b) na wniosek stron nadaje ugodzie formę wyroku.
2. Osnowa ugody zawartej przed Sądem Arbitrażowym powinna zostać wciągnięta do protokołu albo zamieszczona w odrębnym dokumencie stanowiącym część protokołu i stwierdzona podpisami stron.

Rozdział 2.

Sprostowanie, wykładnia i uzupełnienie wyroku

§ 42

Sprostowanie i wykładnia wyroku

1. W terminie 7 dni od dnia doręczenia jej wyroku strona może zgłosić wniosek, doręczając jego odpis drugiej stronie, o:
 - a) rozstrzygnięcie wątpliwości co do treści wyroku (wykładnię wyroku),
 - b) sprostowanie w tekście wyroku niedokładności, błędów pisarskich albo rachunkowych lub innych oczywistych omyłek.
2. Jeżeli skład orzekający uzna wniosek za uzasadniony, dokonuje sprostowania lub wykładni w terminie 2 tygodni od dnia otrzymania wniosku.
3. Skład orzekający może dokonać sprostowania wyroku także z urzędu w terminie miesiąca od dnia wydania wyroku.
4. Wzmiankę o sprostowaniu wyroku postanowieniem składu orzekającego umieszcza się na oryginale wyroku.
5. Postanowienie składu orzekającego zawierające rozstrzygnięcie wątpliwości co do treści wyroku (wykładnia wyroku) stanowi integralną część wyroku.

§ 43

Uzupełnienie wyroku

1. Strona może, w terminie 14 dni od dnia doręczenia jej wyroku, zgłosić wniosek - doręczając jego odpis drugiej stronie - o jego uzupełnienie co do żądań zgłoszonych w postępowaniu, o których skład orzekający nie orzekł w wyroku (uzupełnienie wyroku).
2. Jeżeli skład orzekający uzna wniosek za zasadny, wydaje wyrok uzupełniający w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od dnia złożenia wniosku.

§ 44

Publikacja orzeczeń

Kolegium Sądu Arbitrażowego może wyrazić zgodę na publikację orzeczenia w całości lub w części, zapewniając anonimowość oraz poszanowanie interesów stron postępowania.

Rozdział 3.

Koszty postępowania arbitrażowego

§ 45

Odpłatność

1. Postępowanie przed Sądem Arbitrażowym jest odpłatne.
2. Wysokość opłat oraz sposób wnoszenia opłat i zaliczek na wydatki arbitrażowe reguluje Taryfa opłat Sądu

Arbitrażowego.

§ 46

Zwrot kosztów postępowania

1. Na żądanie strony, zgłoszone najpóźniej do zamknięcia rozprawy poprzedzającej wydanie wyroku, skład orzekający rozstrzyga o kosztach postępowania arbitrażowego w orzeczeniu kończącym postępowanie, uwzględniając wynik postępowania oraz inne istotne okoliczności.
2. Koszty postępowania arbitrażowego obejmują poniesione przez strony opłaty i wydatki niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony w tym postępowaniu (wydatki arbitrażowe).
3. Przy zasądzeniu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego skład orzekający uwzględnia przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości opłat za czynności adwokackie w postępowaniu cywilnym.

Dział V. **Mediacja**

Rozdział 1.

Wszczęcie postępowania mediacyjnego

§ 47

Wniosek o przeprowadzenie mediacji

1. Przed wszczęciem postępowania przed sądem polubownym lub sądem powszechnym, strona sporu może zwrócić się do Sądu Arbitrażowego z wnioskiem o przeprowadzenie, na podstawie Regulaminu, postępowania zmierzającego do ugodowego zakończenia sporu przedstawionego we wniosku.
2. Wniosek o przeprowadzenie mediacji powinien zawierać:
 - a) oznaczenie stron,
 - b) żądanie wraz z przytoczeniem uzasadniających je okoliczności,
 - c) podpis strony,
 - d) wymienienie załączników.
3. Do wniosku należy dołączyć jego odpis dla strony przeciwnej wraz z odpisami załączników.
4. Jeżeli strony zawarły umowę o mediację na piśmie, do wniosku dołącza się odpis tej umowy.

§ 48

Oplata mediacyjna

1. Sekretarz Sądu Arbitrażowego wzywa wnioskodawcę, aby w terminie oznaczonym, nie dłuższym niż 21 dni, uiścił połowę opłaty mediacyjnej w wysokości określonej w Taryfie opłat Sądu Arbitrażowego obowiązującej w dniu złożenia wniosku, a jeżeli wniosek nie odpowiada wymaganiom określonym w § 47 ust. 2 - aby uzupełnił jego braki. W przypadku niewniesienia połowy opłaty mediacyjnej w wyznaczonym terminie Sekretarz Sądu Arbitrażowego zwraca wniosek o mediację.
2. Po uiszczeniu opłat przez wnioskodawcę, Sekretarz Sądu Arbitrażowego doręcza drugiej stronie wniosek i wzywa ją do złożenia oświadczenia o wyrażeniu zgody na udział w postępowaniu mediacyjnym oraz do uiszczenia połowy opłaty mediacyjnej, w terminie nie dłuższym niż 21 dni.
3. Jeżeli druga strona nie wyraziła zgody na mediację lub nie wniosła połowy opłaty mediacyjnej w terminie wskazanym w ust. 2, Sekretarz Sądu Arbitrażowego zwraca wnioskodawcy wniosek o mediację wraz z wpłaconą przez niego mediacyjną opłatą proporcjonalną.

Rozdział 2.

Mediator

§ 49

Wyznaczenie mediatora

1. Po wyrażeniu przez drugą stronę sporu zgody na postępowanie mediacyjne i po wpłaceniu przez nią połowy opłaty mediacyjnej, Sekretarz Sądu Arbitrażowego przesyła stronom Listę Mediatorów i wzywa je do wskazania mediatora z tej listy – w terminie nie dłuższym niż 21 dni od doręczenia wezwania.
2. W razie nie wskazania mediatora przez strony w wyznaczonym terminie, mediatora wyznacza Kolegium Sądu

Arbitrażowego spośród mediatorów wpisanych na Listę Mediatorów.

3. Przepisy dotyczące arbitrów stosuje się odpowiednio do mediatorów, z tym że uprawnienia składu orzekającego przysługują mediatorowi.

§ 50

Bezstronność mediatora

Mediator niezwłocznie ujawnia stronom okoliczności, które mogłyby wzbudzić wątpliwości co do jego bezstronności.

Rozdział 3. Przebieg mediacji

§ 51

Wszczęcie mediacji przez stronę

Wszczęcie mediacji przez stronę następuje z chwilą doręczenia mediatorowi wniosku o przeprowadzenie mediacji z dołączonym dowodem doręczenia jego odpisu drugiej stronie.

§ 52

Postępowanie mediacyjne

1. Mediator organizuje posiedzenie mediacyjne, wysłuchuje strony i przedstawia stronom propozycję ugodowego rozwiązania sporu.
2. Strony powinny wziąć udział w posiedzeniu mediacyjnym.
3. Przed posiedzeniem mediacyjnym lub w trakcie jego trwania, mediator może porozumiewać się ze stronami, z każdą z osobna, nakłaniając je do zawarcia ugody.
4. Mediator powinien dołożyć starań, aby postępowanie mediacyjne zakończyło się na pierwszym spotkaniu.
5. Mediator, strony i inne osoby biorące udział w postępowaniu mediacyjnym, są obowiązane zachować w tajemnicy fakty o których dowiedziały się w związku z prowadzeniem mediacji. Strony mogą zwolnić mediatora i inne osoby biorące udział w postępowaniu z tego obowiązku.
6. Z przebiegu mediacji mediator sporządza protokół, który powinien zawierać:
 - a) miejsce i czas przeprowadzenia mediacji,
 - b) oznaczenie stron,
 - c) oznaczenie mediatora,
 - d) wynik mediacji.
7. Protokół podpisuje mediator, a także strony, jeżeli zwarto ugodę.

Rozdział 4.

Wynik postępowania mediacyjnego

§ 53

Zakończenie postępowania mediacyjnego

1. Jeżeli strony wyrażą zgodę na zawarcie ugody, osnovę ugody utrwała się w protokole. Strony podpisują ugodę, a protokół podpisuje mediator. Osnowa ugody może być też zamieszczona w odrębnym dokumencie dołączonym do protokołu.
2. Ugodę sporządza się w ilości egzemplarzy odpowiadającej ilości stron postępowania. Dodatkowo sporządzany jest również jeden egzemplarz przeznaczony do akt Sądu Arbitrażowego.
3. Postanowienie ust. 2 stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy ugoda nie stanowi oddzielnego dokumentu, lecz została zamieszczona w protokole z przebiegu mediacji.
4. Sąd Arbitrażowy doręcza stronom egzemplarz ugody zawartej przed mediatorem.
5. Jeżeli mediacja nie doprowadzi do zawarcia ugody przez strony, mediator stwierdza w protokole, że nie doszło do zawarcia ugody.
6. Niezależnie czy mediacja doprowadzi do zawarcia ugody, Sąd Arbitrażowy doręcza stronom w każdym przypadku odpis protokołu z przebiegu mediacji.

Dział VI.
Wejście w życie Regulaminu

§ 54

Wejście w życie i obowiązywanie regulaminu

Regulamin wchodzi w życie z dniem uchwalenia, tj. 6 kwietnia 2016 r., i obowiązuje w sprawach wszczętych po jego wejściu w życie.